

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polt in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/2 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 21. vinotoka, 1892.

List 43.

Govor pri novi maši č. g. Matevža Rihar-ja v Polhovem Gradcu 7. avgusta 1892.

Govoril njegov brat č. g. Franc Rihar, kapelan
v Železnikih.

Vsakdo naj nas ima za služabnike Kristusove
in delivce skrivnostij božjih. 1. Kor. 4. 1.

Tako veselo in slovesno so véeraj in danes peli lepo vzbrani zvonovi pograbski ter zveneli čez hrib in plan. In ti ljuba in domača farna cerkev, si se oblekla v praznično obleko, nakitila si se z venci in zelenjem, ozaljšala si altarje: vesela si današnjega dne, ko vidiš krog velicega altarja tako izbrano družbo. In s teboj se veselé tvoji duhovni otroci (farmani), ki so pri onem-le kerstnem kamnu zadobili dušno življenje: visoki mlaji in zastave spričujejo, da v njihovih srcih vlada veselje. Tudi iz bližnjih duhovnij so prišli nekteri se veselit z veselimi... To je dan, ki ga vam je pripravil Gospod s tem, da je enega izmed sinov pograbske fare si izbral v sebi posvečenega služabnika in delivca svojih skrivnosti, ki bo danes vpervič stopil kot izvoljenec božji pred altar, ter daroval nekervavo daritev nove zaveze. Oj to je pač dovolj vzroka veseliti se, ker bode novi mašnik vpervič zverševal ono oblast, ki so mu jo pred kratkim časom izročili višji naš pastir, mil. knezoškof, rekoč: „Sprejmi oblast prinašati dar Bogu in sv. mašo darovati, za žive in mertve, v imenu Gospodovem.“ Rekel bode čez malo časa srečni novomašnik: „Introibo ad altare Dei...“ stopil bodem pred altar božji, ki razveseljuje mojo mladost, z veseljem bode napolnjeno njegovo serce, ko bode v prvič v rokah deržal presv. Jezusovo Telo; že sedaj se on veseli tega trenutka s preč. Devico Marijo: Naj poveljuje moja duša Gospoda! in vabi tudi vas, da se veselite ž njim njegove sreče in sreče svoje, ker vas je blagoslovil Bog,

ter si izbral izmed vas duhovnika po redu Melki-sedekovem na vse večne čase.

Na ta preveseli dan vam bom skušal pojasniti, kako vzvišena je naša duhovska služba nad druge službe, ker imamo mi duhovni vedno z Bogom opraviti. Jezusa kličemo iz nebes in ga zavživamo vsak dan ter ga delimo tudi vam vernim kristijanom. Zato, dragi moji, zaradi te velike službe, ker so duhovniki takorekoč stvarniki presv. Rešnjega Telesa in varhi njegovi: spoštujte duhovne. Spoštovanje do duhovnikov in ljubezen do najsv. Zakramenta bi rad v vas oživil, zato zdihnimo k Mariji, patroni te cerkve, naj ona, ki je mati Jezusova in mati naša, blagoslovi mene pridigarja in vas verne poslušavce.

I.

Kedo izmed nas, dragi moji, bi serčno ne želel gledati z lastnimi očmi živega Jezusa, večovečenega Boga, kakoršen je bil pred 1892 leti rojen v bornem betlehenskem hlevu ter je sklenil svoje pozemsko življenje na terdem križi? Kedo bi ne blagroval Marije, sv. Jožefa, apostolov in Judov, ki so Sina božjega živega gledali v mesu, ki so gledali iste mile oči njegove, iz katerih je sijala miloba in ljubezen, gledali v ljudomili obraz, v kterega gledati koperné angelji, gledali ona usta, ki so govorile nauk božji, gledali roke, ki so nesrečnim brisale solze, naposled pa bile same zvezane s terdo vervjo ter pribite na križ... saj jih je blagroval Jezus sam, rekoč: „Srečne oči, ki vidijo kar vi vidite.“ Ali žal, dolgo ni sijala ta sreča zemljanam. Po 33letnem bivanji na zemlji se je Jezus podal na oljsko goro, ozerl se še enkrat po zemlji, ki jo je rosil s solzami in kropil s kervjo Rešnjo, ter jo zadnjič blagoslovil in potem -- dvigne se nad zemlje -- vedno višje.

svital oblak ga zakrije. Jezusa ni več na zemlji! O zemlja, kako pusta se mi zdiš sedaj; tako kratko je bilo veselje, da je Bog prebival med ljudmi. Toliko milijonov zemljanov bode še živel, katerih serce bode kopernelo gledati večlovečenega Sina božjega? Ga li ti milijoni nikedar ne gledajo? Ali naj smo tudi mi med temi nesrečnimi?

Prijatelji moji, prenačil sem se... srečni ste vi, srečen sem jaz! O zemlja, ti nisi solz dolina, nisi pusta, kot sem te prej imenoval, ti si raj, paradiž. Jezus Sin božji še živi med nami na zemlji. Kje? Naša vera nam govori: V sredi vaših vasij, mest, med vašimi hišami in kočami, v posvečenih farnih cerkvah živi večlovečni Bog Jezus, resnično in bistveno pravi Jezus, obdan od nevidnih tram angeljskih: in to ne samo na enem kraju, kot je bil na Judovskem, ampak na tisoč in tisoč krajih, kjer ga ljudje le želé med seboj imeti, ne samo po dnevu, ampak tudi po noči, ko so cerkve zaperte: ne samo 33 let, kakor je živel med Judi, temuè do sodnjega dne ostane med nami, kakor je obljubil sam: „jaz pa ostanem pri vas do konca sveta.“ Tudi v tem le židovji biva Jezus! Ga hoèeš videti, kje? Zberi svoje misli, prijatelj in poglej tje — na tabernakelj. Ko bode stopil novomašnik tje pred altar in bode odmaknil vrata tabernakeljna, bodeš zagledal v monštranci podobo okroglega belega kruha: spoštljivo tedaj poklekni in reci prav ponižno: Hvaljen bodi Jezus Kristus! V kruhovi podobi je skrit Jezus sam! Kaj ne da, kedo bi si bil mislil, da ta mala hostija obsega Boga, obsega celega Jezusa, isto sv. Telo, ki so ga molili pastirji v jasliah ter je kervavelo na križu in sedi na desnici božji ter bode prišel sodnji dan v oblakih neba. Ponižen je bil Jezus, ko je — on vsemogoèni Bog — v podobi grešnega èloveka živel na zemlji: ponižnost njegova je dosegla skrajno mejo, ko je visel na sramotnem križu, ali še bolj ponižen je tukaj v cerkvi, ker še èloveške podobe več nima: vidimo ga le v podobi košèeka kruha, in kaj je bolj neznatno in manj vredno kot košèek kruha? O èudovita ponižnost in ljubezen Jezusova! Na Kalvariji so vsaj pokale skale, se je tresla zemlja, vstajajoèi merlièi so glasno pričali, da na križu viseèi je Sin Božji. Tu v cerkvi pa ne èujemo pokanja skal, niti ne èutimo tresti se zemlje, pred seboj vidimo le košèek kruha, ki se nam zdi brez življenja in vendar mi katoliški kristijani, mi vsi reèem, z ono živo vero, s kakeršno je pokazal na Kalvariji stotnik na križanega ter preprièevalno rekel: Resnièno, ta je Sin Božji; z ono gotovo in živo vero, za katero bi morali dati, ako do tega pride, celó svoje življenje moramo spoznavati pred vsem svetom. Res, ta je Sin Božji, Jezus, — tam-le v tabernakeljnu zavit v

skoraj prozorno kruhovo tanèico: in iz te kruhove podobe gledajo njegove dobre oèi ravno sedaj — le na te, dragi brat novomašnik, gledajo na nas duhovne, svoje namestnike, gledajo na vas, Njemu zvesto-vdano ljudstvo, ki ste ga prišli danes semkaj molit... njegova usta paè šepetajo danes isto visokoduhovsko molitev, ki jo je on molil po zadnji večerji. „Zato-le, v pograjski farni cerkvi zbrano ljudstvo, Oèe, Te prosim, varuj jih hudega, posveti jih... Oèe, hoèem, da bodo ti z menoj tam, kjer sem jaz in bodo videli moje velièanstvo... in glejte! zdi se mi, kakor da vidim njegove svete roke dvigniti se k blagoslovu... o blagoslovi nas dobri Jezus in oživi v nas prav terdno vero, da živiš resnièno tukaj med nami, Ti druga božja oseba, ki si meso postala in med nami prebivala, še prebivaš in bodeš prebivala do sodnjega dne! Kako svet je tale kraj, resnièno tu ni nič drugega kot hiša božja, v kateri prebivaš Ti Kristus, Sin živega Boga! Z oèmi vere Te gledam skritega v tanèico kruha ter vabim vas vse: venite adoremus et procidamus ante Deum... Pridite, molimo Ga in pokleknimo pred Boga in z milijoni angelji ga v prahu molimo, jokajmo pred njim, mi prah zemlje, ker on je naš Gospod in Bog ter vskliknimo: Moj Gospod, moj Bog! Verujem o Jezus, verujem na tvojo prièujoènost; pomnoži mojo vero!

Sedaj pa pojdiva iskat tisto sreèno bitje, tisto mogoèno bitje, ki ima oblast in moè, Boga Jezusa iz nebes priklicati, da pride v podobi kruha in vina in je potem prièujoè med nami! Sva ga že našla, katoliški duhoven je. Samo duhovnu je dal Jezus pri zadnji večerji to strašno oblast, rekoè: To storite v moj spomin!... Èe je duhoven v oèeh vernega ljudstva vzvišen vsled svojih svetih opravil, ker pridiga, keršuje, deli druge zakramente, je vendar najveèja èast njegova, zaradi ktere je najveèjega spoštovanja vreden, tista vsemogoèna moè, s katero spreminja kruh v Telo Jezusovo in vino v njegovo Kri. „Njega, ki je od vekomaj rojen iz Boga oèeta, poklièe na altar duhoven; On, ki je vzel meso iz najèistejšega telesa Marijinega, postane meso v rokah mašnikovih; On ki je na križu kervavel kot daritev za nas, se položi v roke mašnikove. Prevdarite to èast mašniško! Mašnik je èudodelnik na zemlji! Oj kako veliko oblast in veljavo ima v sebi strašno in èudovito mašništvo!“ In sv. Bernard je pri nekem zboru nagovoril duhovne: Kako visoka je vaša duhovska služba! Postavil vas je Bog èez kralje in cesarje, postavil je vaš stan èez vse stanove, res, reèem še več, postavil vas je èez angelje in nadangelje, sedeže in gospodstva, kakor Bog angelja ni izbral za odrešenika sveta, tako tudi ni angeljem ampak samim

duhovnom dal oblast spreminjati kruh in vino v Telo in Kri Jezusovo.

Opazujva sedaj duhovnika, kako on v najsvetejšem opravilu sv. maše izvršuje to oblast. Med sv. mašo je mašnik ko drug Kristus. Ako vidiš (sv. Krizostom) duhovnika sveti dar proti nebesom držati, ne smeš misliti, da je ta človek kar duhoven, ampak ti se moraš povzdigniti čez naturo in videti nevidno stegnjeno rokó Jezusa Kristusa. Zato ga obleče sv. cerkev v posebno oblačilo, ki se sme rabiti samo pri sv. maši. Alba, manipel, plašč. Spremljan od nebeških duhov in vtopljen v sv. misli stopi pred altar... moli zase in za zbrano ljudstvo in mu vošči mir... prosi Boga, naj odpusti grehe in očisti dušo njemu in navzočemu ljudstvu, da bodo vredno se vdeležili strašne skrivnosti. Pride darovanje... sedaj moli mašnik „sanktus,“ naposled pa pride do serca sv. maše, do jedra, vse drugo je samo priprava, — pride do posvečevanja, ki je najimenitnejši, najsvetejši, najvzvišenejši trenotek sv. maše, v katerem se strinjajo vsi čudeži ljubezni božje v en svital žarek. Mašnik je sedaj vzvišen nad ves svet, njegova usta so usta Kristusove... Pšeničen kruh vzame v roke, zahvali nebeškega Očeta, kakor je to storil Jezus pri zadnji večerji, se sklene na oltar ter tiho, spoštljivo in s strahom kot Kristusov namestnik spregovori besede, ki imajo vse-mogočno oblast v sebi, besede: To je namreč moje Telo.

Izgovorjene so božje besede. Vrata nebeška so se ta hip odperle, Kralj slave, spremljan od svetlih angeljskih trum je priplaval na altar — kruh je izginil raz altara — o angelji božji, hitite, hitite in priplavajte v hišo božjo: vi kerubi, ki ste stali z ognjenim mečem pred paradížem, varujte altar, da se mu nič nečistega ne približa... Duhovnik tresoč se v rokah derži Boga, Zveličarja, Sodnika, poklekne ponižno in ga moli: Moj Gospod, moj Bog ter ga pokaže zbranemu ljudstvu: tudi ti kristjan poklekni in v prahu moli svojega Boga!

Sedaj vzame mašnik kelih z vinom in reče: „To je kelih moje kervi.“ Oj vi serafi, ki gorite v sv. božji ljubezni, pokrivajte s perotni dragoceni kelih, v katerem se lesketa najsvetejša Rešnja Kri, ki je tekla iz sv. ran in ljubečega Serca Jezusovega. „Kako strašna je ta ura — tako kliče dijakon v sirske liturgiji — moji bratje, kako strašen je ta trenotek... Molite tiho in trepetajte.“ In v gerški liturgiji sv. Jakoba pojó lektorji: „Človek umerljivi, molči v strahu in trepetu, ne misli nič posvetnega: kajti Kralj vseh kraljev, Gospod Gospodov, Jezus Kristus, vaš Bog, je prišel, da se daruje in v hrano dá vernikom. Kori angeljev, z vsemi nebeškimi trumami, kerubi in

serafi, gredo pred njim ter zakrivajoč obličje pojó: aleluja, aleluja, aleluja! (Dalje nast.)

Dva pridigarja.

(V poduk „nekaternikom.“)

(Konec.)

Kaj stori dobra knjiga.

P. Weninger je bil pravi sv. Pavel za Ameriko. Ljudstvo je na trume derlo k njegovim pridigam. Po cele noči je spovedoval in v kljub temu je še dobil časa, da je bukve pisal. Povedati je znal vsako stvar prav po ameriškansko. Nepotrebnih besedi ni bilo ne v pridigah, ne v spisih njegovih. Povsod je bil ogenj, in ta ogenj je vnel. Med drugim je Weninger izdal knjigo: „Protestantismus und Unglaube — protestantizem in nevera.“ V šestih tednih se je morala trikrat ponatisniti: pozneje je doživela še več izdaj. S to knjigo je silno ljudi spreobrnil. Sam je nekatere take stvari zapisal.

„V Karandoletu je živela mlada protestantinja. Njen mož je bil katoličan, ki je goreče želel, da bi tudi žena njegova pristopila h katoliški veri. Osem let ji je prigovarjal. Vse zastoni. Nazadnje je začela nalašč kljubovati. Tu se začne v mestu misijon. „Zdaj boš pa vendar postala katoličanka!“ — „Prav gotovo ne — se odreže — misijonarja še poslušat ne grem.“ — Res ni šla. Poštení mož pa ji kupi omenjene bukve. Prinese jih ženi za darilo. Ona je bila huda, zakaj za take reči denar proč meče. „Vsaj veš, da knjige ne bom brala: le nazaj jo nesi!“ Ali mož tega ne stori. Knjigo popusti in gre v cerkev — k pridigi. Ob 10ih zvečer pride domá. Žena sedi na stolu, v roki derži bukve, katere je kupil, in soproga zamišljeno bere iz njih. „Toliko časa bereš? Nehaj nehaj, pozno je vže!“ — „Pusti me, berem ravno nekaj tacega, kar me prav zanima.“ — Mož nato ni rekel nič. Vesel je bil na tihem, tudi sam nekoliko bral, potem molil in šel spat. Ura udari eno. „Kaj, ena ura že?“ — se začudi žena še zmeraj pri branji. „Še nikoli nisem bila čez polnoč po konci... pa kaj bom zdaj hodila spat! Ob 2eh se mi zbudi otrok navadno, zopet moram vstati, raji berem dalje.“ Prišla je ura dve, žena pogleda na svetilnico: „Še je nekaj olja,“ — si misli, bere dalje, bere — dokler luč ne ugasne.

V duši pa je zažarela nova luč. Drugo jutro oglasi se pri meni, naj jo sprejemem v katoliško cerkev.

„Ali ni to pravi čudež milosti božje — dostavlja Weninger — pa tudi dokaz, koliko bukve pomagajo, da se lažje duše zveličajo.“

Misijonar omenja še drug slučaj: „Jednoč dobim pismo 300 milj daleč iz deržave Oregon: Zahvalite Boga, da ste spisali te bukve. Ravno zavoljo teh bukev se je tukaj rešila sicer do cela zgubljena duša. Nek Amerikanec je bil obsojen na smert. Pri rokah smo imeli 2 iztisa Vaše knjige. Obsojenec je bral Vaš spis, postal katoličan in pod vislicami je kazal toliko kesanje zavolje svojih grehov, in ob enem toliko veselje, da zamore umreti kakor sin sv. katoliške Cerkve, da je bilo vsem v spodbudo.“ („Sendbote.“)

Šolskih bratov je na Francoskem 9000. Vseh zavodov imajo blizo 600. Odkar vlada tolikanj podpira brezverstvo, se stalno množi število učencev po njihovih šolah. V Saint-Pierru stariši niso hoteli več svojih otrok pošiljati v deržavno šolo, ker je bil učitelj brezbožnež: gerdin še svojih lastnih otrok ni poslal h kerstu. Ostalo mu je le osem gojencev v šoli.

O liberalizmu.

Pogovor na železnici. — Prosto po italijanskem izvorniku priredil J. J.

Pervo poglavje.

(Dalej.)

Jasno je popolnoma, dasitudi je čudovito. Le-tá francoska prekucija, ki je baje imela zopet vravnati socijalni red, parabila je v enem trenutku takorekoč nad 800 uropanih milijonov in deržavna blagajna je bila takej zopet prazna, kakor prej!

— Res je; in zatoraj pričeli so ropati na novo, kakor so taki brezverni in nepošteni ljudje navajeni.

— A deržavne blagajne vendar-le ni bilo več moči napolniti!

— Seveda ne, ako jo je imela v oskerbi taka čeda vampirjev, najbolj nevrednih stvari! In to tudi ni čudo. Ljudje so se učili ne verovati ne v Boga ne v peklo; in zatoraj so si iskali vse sreče v tem življenji. In kakó bi bilo tedaj mogoče ne okoristiti se na občne stroške, ako se je v to podajala vgodna prilika?

— Nezmožno; zato so tudi tako naglo izginili dotični milijoni.

— In nato prišla je draginja. Tudi njen početek iskati je v revoluciji. Denar ni imel nikake veljave več: kupčija in obert sta hiralá, primanjkovalo je kruha in družega živeža. Tudi to so posledice „velike“ revolucije.

— In to ni bilo dovolj!

— Nikakor ne!

— Prišlo je do finančnega poloma, do popolne revščine.

— In vse to dokončali so s tem, da so usmertili — ali bolje rečeno, zavratno umorili — lastnega kralja — ti pravi mercinarji!

— Toda revolucija je bila vredno tepena; usmertili so dobrega očeta in dobili so očima, tirana Napoleona I., ki je treščil deržavo v propad, ravno ko bi si morala zopet nekoliko opomoči.

— In to je bila pravična sodba. In ta prekucija je bila — kot smo že dejali — moralična povzročiteljica in početnica liberalizma. Poglejmo sedaj nasledke.

— Dobro! Francoska revolucija je obrodila slabe sadeže; toda mi li morate tajiti, da je imela tudi dobrih posledic?

— Ne o tem se ne čudim. Saj znamo vsi, da Bog pusti pogostokrat iz slabega izvirati dobro. Toda nočem se prenagli v priznanji Vaše terditve.

— Tedaj...

— Tedaj poglejmo! Kake dobre nasledke je imela po Vašem menenji le ta prekucija?

— Tri glasovite principe iz leta devetinosemde-setega: „Svoboda, enakost, bratstvo.“ Se Vam li to zdi malo?

— Prav terdite; ne zdi se mi ravno mnogo. Kar se tiče svobode, o tem smo govorili že v začetku in videli smo, koliko cene da je.

— Toda...

— Kaj pa da, svoboda je pravica. Toda če ni zagrajena in zavarovana z nebrojnimi dolžnostmi, ne obrodi posebno dobrega sadú.

— Vidite tedaj, da je prekucija proglasila dobro stvar!

— Nikakor ne, motite se. Zahtevo svobode poznal je svet že pred revolucijo. Cerkev sama odpravila je robstvo (sužnjost), ona je neštevilnokrat izobčila zatiravce, trinoge. In tudi tridenški cerkveni zbor se je grozil z izobčenjem vsem onim, ki tajé prostost in svobodo.

— Toda ni li občna govorica, da je svoboda moderna iznajdba?

— O da tako moderna, da je bila znana že za časov aposteljnov: „qua libertate liberavit nos Christus.“ dejalo se je že tedaj, da ni nikacega razločka pred Bogom, je-li človek Gerki, Jud, Rimljan, rob ali bogatin, da so vsi ljudje jednaki, vsi bratje med seboj po Jezusu Kristusu. Vam je li to jasno?

— Da, popolnoma; tedaj...

— Tedaj vidite, da ni revolucija proglasila nič novega. Pravica človeka do svobode je bila proglašena že 18 stoletij prej, samo s tem razločkom, da kedar je Bog proglasil svobodo, ni pozabil povedati tudi dolžnosti človekovih. Revolucija pa je prav nasprotno proglasila svobodo kot lastno iznajdbo, ne oziraje se na dolžnosti. Povejte mi, če ste že kedaj slišali o dolžnostih človekovih, ktere bi bila oglasila francoska prekucija?

— O tem ne govorimo.

— Vidite li, kaj počenjajo oni, ki nasprotujejo Bogú. Vsaki pravici, ktero imam, odgovarja po mojem menenji tudi slična dolžnost. Je-li res?

— Popolnoma res! Kajti če drug nima dolžnosti spoštovati me, tedaj vse moje pravice niso vredne niti beliča ne.

(Dalej nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ogovor, s katerim se je četrtošolec M. Pirnat v svojem in v součencev imenu poslovil v šoli od kateheta prečast gosp. kan. J. Marna, in ki kaže, kako zmožni in hvaležni so že učenci nižje gimnazije. Priobčuje se tu po želji katehetovi na čast šolski

mladini in v spomin za prihodnja leta, naj bi se ravnali po danih naukih sebi v časno in večno srečo.

Et meminisse iuvat. Horat.

Komaj je dobro minulo ono trenutje, ko smo pervikrat stopili v to, naukom posvečeno poslopje; pred dušnimi očmi nam še plava oni čas, ko smo postali dijaki, gajenci na gimnaziji, in vendar je vže od omenjene dobe do danes precejšnja časovna verzei. Pretekla so namreč od tedaj štiri leta, o katerih se nam zdi, da so nekako po bliskovo švignila mimo nas, da so se neznano hitro zagernila v nedoumno večnost. In sedaj je nastopila za nas ona doba, ki bo nas ločila od Vas, od Vas pravim, od našega ljubeznjivega učenika.

Preden pa se to zgodi, derznem si v imenu vsih izreči nekaj besed Vam v zahvalo, vsem v slovo.

Pred sabo imam v duhu prijeten vert. Rastlinje in cvetličje vsake verste ga krasi, in po njem so, ko sreberni traki, razpeljane stezice. Mej temi hodi skerben mož, vesten delavec — vertnar. Po zimi odeva svoje k sercu mu prirasle rožice, da ne pozebejo. Ko pride v deželo lahnokrila spomlad, rahljá zemljo okolo njih, čedi njihova stebelca vsaktere škodljive nesnage in slabejšim stavi v oporo k deblom zatiče. Došlo je poletje in ž njim vročina. Vsled suše venejo in skoro že ginejo. A reši jih — vertnar. V roki deržeč cedilnik hodi ob njih in jim priliva, vzbujajoč jih k novemu, bodrejšemu življenju. In kako dé to dobro cvetkam, ki imajo sedaj poplačati svojega varha. V kratkem se namreč razpokne njihovo berstje, in na dan pride s perjem vred vsakobojno, duhteče cvetje — v radost vertnarju. Vsakemu znancu jih pokaže, češ, to so moje gojenke, in kako je še-le vesel, ako jih komu podá in vidi, da mu delajo čast v tuji hiši. To mu je plačilo za trud, kar je prav, kajti je vesten delavec takega vreden.

- Veste, Velečastiti, kakor tudi vi, dragi součenci, kam merim s sliko, katero sem očertal. Vert je šola, vertnar Vi, preblagi gospod učenik, a cvetke smo mi. Da, tako je. Niste-li Vi slično delovali v teh štirih letih mej nami, ko opisani vertnar. Povsem jednako!

Kadar je koga izmej nas morila otožnost, iznebil se je je pokrepčan z večnimi resnicami, ki ste mu jih ko hladilno olje po vzgledu svetopisemskega Samarijana vlivali v serce. Ako je bil kdo slaboten, podperli ste ga z ljubeznjivim in blagohotnim opominom, ki je moral izdaten biti, kajti dobra beseda najde tudi dobro mesto, po narodnem reku. Na napačni poti bivajočemu ste podali roko, da se je zopet povernil na stezo, ki ga more dovesti do pravega namena.

(Konec nast.)

Ljubljana. 18. okt. (35letnica.) Pri sv. Jakobu se je obhajala 10. in 11. oktobra po programu, kakor ga je Danica že naznanila in tudi že imenovala gg., ki so se vdeležili.

Lep prizor je bil za nas, ko smo bili priče, kako se je polnila prostorna cerkev z neštevilnimi verniki — za cerkvene slavnosti ni treba posebnih vabil. Ves pomen 35letnice je jasno in krepko našikal slavnostni govornik preč. go-p. kanonik Rozman. Ko je v prvem delu razložil, kaka čustva budi ta dan v sercu gospodom sobratom, obernal se je v drugem delu do zbranega občinstva, razpravljajoč, zakaj se ljudstvo rado in po pravici vdeležuje spominskega praznovanja svojih dušnih pastirjev. Duhovni delajo za

ljudstvo, za-nje žertvujejo svoje dušne in telesne moči. Pravo razmerje med njimi je torej: Duhovni, vneti za čast božjo in delujoči za blaginjo vernikov in verniki — vdani svojim pastirjem.

Po cerkvenem opravilu so se zbrali opoldne gg. vdeleženci pri mizi gostoljubnega g. kanonika, kateri ima največ zaslug, da se je vsa slovesnost izveršila tako dostojno in spodbudno.

Med prijaznimi pogovori in napitnicami svetemu očetu, cesarju Jfd. je hitro tekel čas in le prehitro je udarila ura ločitve.

Ne le gospodom vdeležencem in njih ožim prijateljem, temveč tudi verlim šentjakobskim župljanom ostaneta ta dneva gotovo še dolgo v blagem spominu. Mi pa, sklepajoč poročilo, khčemo verlemu gospodu kanoniku Rozmanu in drugovom: Bog vas ohrani še mnogo let delujoče v najlepšem poklicu — za reševanje duš!

Iz Ljubljane. (Pomoč zoper kolero.) — Velike in različne so priprave v obrambo zoper kolero. Vlade, mesta in občine jo skušajo odverniti na vse mogoče načine, se vé, da le natorne, česar nikakor ne grajamo. Ali zateči se je treba zlasti k Tistemu, v čegar roki je življenje in smert, k Bogu namreč in k Svetnikom, Njegovim največjim prijateljem. Storimo sicer vse, kar nam svetuje in veva posvetna gosposka; ali pred vsem drugim iščimo pomoči pri Bogu; molimo, da nas Bog na priprosnju svetnikov obvaruje te hude in zaslužene šibe Božje. V to je več lepih molitev. Ena teh molitev je ob času kolere k sv. Ignaciju Lojolvanskemu, ktera je bila l. 1887. poslana iz litomeriške škotije društvu mašnikov na Dunaju, in je za čas zadnje kolere v Požunu delala, rekel bi, čudeže. Glasi se pa molitev tako-le:

Sveti Ignacij! ki si že večkrat s svojo priprosnju v naj večjih nevarnostih življenja obvaroval tiste, kateri so se k tebi zatekali: glej, tudi mi, akeravno tvoji nevredni častivci, polni detinskega zaupanja, izročujemo svoje življenje in življenje svojih dobrotnikov in prijateljev v tvoje roke, ter te zedinjeni prosimo: odverni od nas šibo, ktero smo s svojimi grehi zaslužili; sprosi nam solze odkritoserčne pokore, in doseži, da si brez vsega strahú po tvoji priprosnju življenje ohranimo in še v prihodnje hvaležni v večjo čast Božjo obračamo. Amen.

Z Brezij na Gorenjskem Dovolite mi, da Vam poročam za premembo malo veselejšo novico, kakor so pa vedne polemike zoper terdovratne liberalce. V tem namreč, ko bijete v Ljubljani tako možato boj „za vero, dom, cesarja,“ zida se pri nas tiho, a pridno nova cerkev Matere Božje. Ravno v nedeljo (9. t. m.) ob 4ih popoldne blagoslovil se je križ za stolp te cerkve. Dasiravno je bilo vreme zelo slabo in dasiravno se zaradi mnogih zaprek ta slavnost ni mogla prej naznaniti, veršila se je vendar prav slovesno. Iz posebne prijaznosti sprejeli in izveršili so blagoslavljanje milostni stolni prošt dr. L. Klofutar, ktereinu bodi na tem mestu izrečena naj priserčnejša zahvala tudi za lepi govor, ki so ga imeli po doveršenem blagoslovu v kapeli Matere Božje o pomenu sv. križa. Ravno tako blagovoljno, kakor prem. gospod prošt, prihiteli so tudi sosednji gospodje povelečevat to slavnost, ki bo ostala pričujočim gotovo še dolgo v spominu. Mislim, da mi skoro ni treba omenjati, da se je med sv. opravilom streljalo in zvonilo, kakor je to sploh v navadi pri takih priložnostih. Vso slavnost pa so

končale slovesne pete litanije Matere Božje. In tako se sveti sedaj križ z novega stolpa ter blišči nasproti daleč tje po planjavi Gorenjski pobožnemu romarju, hitečemu iskat pri Kraljici nebeški tolažbe in pomoči. Zelo lep je tudi napis, ki se je vložil v bakreni pušici v jabelko, glasi se: „V čast Bogu in blaženi Devici Mariji, o kateri piše njen častilec: Bog je zidal ta stolp in vzdignil se je v višave, da spočne Edinorojenega Sinu Božjega v svojem naročju, ki pa je ob jednom ostal v naročji Očetovem,“ doveršen sem srečno s prostovoljnimi darovi vernikov dne desetega, mesca oktobra, leta tisuč osemsto dva in devetdesetega... regnante Ecclesiam Dei Papa Leone XIII; Imperatore Francisco Josepho; Episcopo Jacobo; Praeposito dr. Leonardo Klofutar; Parocho Francisco Kummer.

Daleč po strani Gorenjski naj se razlega stoletja iz lin mojih slava Bogu in brezmadežni Devici, upu vernih katoličanov. Terdna naj bode sveta vera v sercu naroda slovenskega, kakor nepremakljivo stoji na skalnati moji podlagi leskeče znamenje svetega križa. — Me (Crucem) benedixit Dr. Leonardus Klofutar, praepositus mitr., praesentibus sacerdotibus: „Francisco Kummer parocho. Josepho Novak parocho Radovljicensi, Joane Kačar cooperatore Radovljicensi, Simone Šmitek sacrista. Morebiti bo koga zanimala novica, da je preteklo nedeljo minulo ravno tri leta, odkar so premilostni gosp. knezoškof ljubljanski položili temeljni kamen novi cerkvi naši. In danes je cerkev že do malega vsa obokana, zvonik bo še pred zimo pokrit, in prihodnjo pomlad, ako Bog da, se bo delo na cerkvi in zvoniku nadaljevalo kakor bodo sredstva pripuščala. Lahko terdim, da bo ta cerkev kras cele Gorenjske, v veselje romarjem, pa tudi častitemu župniku domačemu in dragim Gospodom, ki so se toliko zanimali in trudili zanjo. Naj podam častitim čitateljem tudi obseg govora premilostnega gosp. stolnega prošta.

Beseda o sv. Križu.

Mi se pa moramo hvaliti s Križem Gospoda našega J. K., v katerem je zveličanje, življenje in vstajenje.

Cerkv. mol. Gal. 6.

Preden je Kristus na svet prišel, je bil Križ znamenje zasramovanja in zaničevanja. — Ko je Jezus Kristus na križu umerl, je Križ postal znamenje naj večjega češčenja. — Toda Križ ni le znamenje, katero je naj večjega častenja vredno, — sv. Križ nam tudi oznanuje nar večji resnice kerščanske vere. Oznanuje nam:

1. Da na Križu je bilo zgotovljeno odrešenje sveta; 2. Oznanuje nam neskončno ljubezen Božjo do nas; 3. Oznanuje nam neskončno ljubezen Kristusovo do nas; 4. Oznanuje veliko hudobijo greha; 5. Oznanuje nam, da moramo tudi mi križani biti; ne po telesu na Križu, temuč po duhovno; 6. Oznanuje nam, da moramo tudi mi terpeti; 7. Blagoslovljeni Križ na stolpu te cerkve bo vsem ljudem, ki bodo v to cerkev na božjo pot hodili, klical: povzdigovati na kviško, proti nebesom — k Bogu svoje misli in želje, in iskati kar je zgoraj, v nebesih.

S Križem Gospoda našega J. K., v katerem je zveličanje, življenje in vstajenje, se hočemo hvaliti po besedah sv. Pavla; kajti sv. Križ je podlaga naše vere — našega upanja in naše ljubezni do Boga. Marija, mati Jezusova in tudi naša mati, Marija naša srednica pri Jezusu in naša pomočnica, naj nam sprosi

od Jezusa, da Križ, kateri je znamenje odrešenja sveta, bo tudi znamenje našega odrešenja; — to pa bo, ako bomo terdno verovali v Jezusa Križanega in po tej veri živeli in v njej umerli.

Dopis iz jugoslavske Bosne. (Ondotne okoliščine.) Štiri ure hoda od mesta Prjedora, v gorovju proti jugo-zahodu, je katoliška župnija Stara-Rieka (Reka). Tam se vsako leto slavno praznuje svetek sv. Ane, matere Marije Device, stare matere Gospoda našega Jezusa Kristusa po človeški natori.

Slavenski rimo-katoliški narod iz okoličnih župnij dojde obilno ta dan v Staro-Rieko, k službi Božji in počastit sv. mater Ano in se njeni priprošnji priporočati.

Od mesta Prjedora vodi pot čez lepo ravnino krasnih homcev Mataroge; preko teh homcev po dolini, med z njivami obdelanimi okroglastimi griči, do malega mesta Lubija; od tod pa dalje na visoko šumnato (gozdno) gorovje; onostran tega gorovja, je divje romantična ozka in globoka dolina „Stara Rieka“ med visokimi gorami. Pri sredinji omenjene doline stoji sterma ob gorovju župna cerkev sv. Antona opata. Župnija se razprostira daleč na okolo po visokem in stermem gorovju. 1, 2, 3—4 in pol ure imajo ljudje hoditi v cerkev po stermih stezah; istotako mora duhovni pastir tukaj hoditi previdovat s ss. zakramenti bolnike. Cerkev stoji na pomolju ob sredinji gore; lična je cerkvica, sestavljena po starem bosanskem običaju iz lesa, blata — zemlje ilovke, in drobne slame vinés; akoprav se je po „okupaciji“ nova naredila. Tam je dosti kamenja in derva, dobijo se brezplačno iz vladne šume, ki je vse na okolo; lahko bi se zamogla postaviti terdna zidana hiša Božja; ali nesrečni stani in mnogo malovredni običaji!

Jedini glavni oltar je narejen priprosto iz desk, ko bi bil lično in primerno pobarvan, ali s kojo tkanino, ali vsaj z lepim „tapecirskim“ papirjem oblečen, bi bil čeden ali vsaj presv. in vzvišeni sverhi nekoliko dostojen. O, ko bi, koji usmiljeni in verni Anton, ali drugi mili dobrotnik se usmilil in bi daroval za „tapecirski“ lepi papir in nekoliko „finega“ pozlačenega papirja in port, bi jeden katolik tukaj brezplačno, prav vkusno-lepo, ta oltar Božji preoblekel in vredil. Za dobrotnika (ali več njih) bi gospod oče župnik opravili 3 sv. maše, verno ljudstvo pa več svetih rožnih vencev.

Katoliški župljani, raztreseni po gorovju, imajo tu slabe zemljišča, ker njive so večino ob jako stermih gorah, nalivi dežja bolje zemljo odnašajo v globoke ozke doline, v gorske potoke, ti jo odnašajo v gorski večji potok Staro „rieke“, ta pa v veliko reko „Sana“; Sana pa to mastno zemljo pušča v ravnini prjedorski.

Toraj so po rebrovju gorá, sedaj že večina, peščene njive, setve in sadeži slabo vspevajo. Ljudstvo tu je silno ubogo in večino časa prestrada. Sedaj pa daje od teh slabih in malih pridelkov tretinjo, desetino in biro duhovnemu pastirju... Šume so vse državne. Ni pa na vseh gorah in planinah Bosne tako, nego na mnogih goratih in planinskih krajih so jako dobra in rodovitna zemljišča in pašniki. V župniji Stara-Rieka je večino vse gorovje polno železne rude. Prejšnje čase so ljudje železno rudo sami kopali; prosto so imeli derva v državnih šumah in napravljali so ogljenje, s kojim so topili rudo in jo tergovcem prodajali. Sedaj je šuma državna v prepovedi, ne smejo napravljati ogljenja, ne morejo topiti in čistiti rude;

plavži opuščeni v globoki ozki dolini stojijo in uboštvo je čemdalje večje. Vlada pa še tu ni po obilni železni rudi posegla, da bi preubogo gorsko ljudstvo zaslužek imelo. Blizo cerkve so male jame v gorovje, kjer so seljaki (kmetje) rudo kopali; samo malo zemlje in kamenja na verhu, notri pa vse dobra železna ruda, toraj večinoma tu so vse gore železne.

Ob deseti uri, sv. Ane dan, je bila velika služba Božja. Mnogo vernega ljudstva se je sošlo. Pred službo Božjo vodila se je okolo cerkve procesija. Možje, žene, mladenči in device, mladi in stari so mirno in verno-pobožno hodili v procesiji in molili sv. rožni venec; vsaki hodeč v procesiji, došavši pred cerkveni vhod, se je nisko priklonil proti altarju in presv. Rešnjemu Telesu v tabernakeljnu. Ni tu smeha, žlobodranja, oziranja, posmehovanja itd. ... Temaveč v procesiji se častito hodi okolo hiše Božje in pobožno opravlja sv. rožni venec; med tem časom so se pa mnogi verni v cerkvi spovedovali. Pri službi Božji v cerkvi so vsi možki okolo altarja, čez in čez ženske in izven evangelija vedno vsi klečeči, tudi pridigo kleče poslušajo; klopi ni v cerkvi, toraj ne dremavcev. Ljudstvo, slavensko-rimo-katoliško tu, je priprosto, verno, pobožno, toda za sedanje versko jako nevarne čase premalo v kerščanskem nauku podučeno. Omika in olika zahodnje-evropejska (novo brezverstvo) je že v Bosni in jako napreduje; silno potreba je temelite „katekeze“, kerščanskega nauka ljudstvu tudi po selih. Naj lahkeje z malimi besedami povem in predstavim kerščansko-katoliške občine in cerkve tukaj, še v večini, osobito v banjaluški biskopiji je tako, kakor v početku misijonov v Ameriki, Afriki in Avstraliji; samo iskrenih, podvzetnih misijonarjev manjka, enakih kakor so tam bili. Božja milost okreni vse na bolje; Marija pomagaj!

Podoba sv. Križa

pod Rožnikom pri Ljubljani. Resnična dogodba.

Tovarši, urno! lep je dan,
Pustimo mesto le na stran,
Pod Rožnik tje, skoz senčne gaje,
Imeli danes bomo vaje.

In berž radostnega serca
Topničarjev se trop podá,
Čversto na Rožnika višave,
Premérjati na um daljave.

In kmalo berzih nog dospó
Pod mično lepo cerkvico;
Kjer dviga znamenje se križa,
Topničarjev se četa bliža.

Vodnik tam zlobnež kliče: „stoj!“
Čudé se četa vstavi koj;
Ostudnež prične se rogati,
Se s križanega norčevati.

„Čemu samotni tu visiš?
Zapusti vendar že svoj križ;
Saj moraš žejen, lačen biti,
Hajd dolj! Čem te pogostiti.“

„Oprosti hloda se, prikrov;
Pa z nami na verh Drenikov,

Tam kupim — solnce te pripeka,
Ti vina, kruha, pive, mleka.“

Tovarše vse pretrese mraz.
Čuječe bogokletni glas;
Navdaja serca vsim bojazen,
Da blizo bode Božja kazen!

In res: — gredó domú navzdol,
Že čuti zlobnež glavobol,
Prebleda, ból mu ne odleže,
V vojašnici takoj se vleže!

In preden se približa noč,
V bolnišnici umirajoč,
Leži ponižani prevzetnež,
Leži ostudni bogokletnež.

Izbruhnež groznih besedi
Nobene več ni vžil jedi;
Postal je prah in červov piča,
Zagrebli v dvéh dneh só merliča.

Tovarši vsi terdili so:
Je bila Božja kazen to,
Ko spremljali so ga k pogrebu;
Pravičen Bog živi na nebu!

Radoslav.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec oktober (vinotoki).

a) Glavni namen:

Exercicije (duhovne vaje).

b) Posebni nameni.

24. **S. Rafael.** Izseljenci, Časniki za katol. mladino, Skerbeno posvečevanje ženinov in nevest, Slepi in bolni na očeh.

25. **Zvel. Margareta Marija Alakok.** Blaženi, da se med svete vverste. Razširjanje pobožnosti Jezusovega presv. Serca. Zadeve mnogih redov.

26. **S. Bernavard.** Hanoveransko. Družba sv. Bonifacija. Obnovljenje nekterih redov. Več naprav za otročiče.

27. **S. Frumencij.** Bolchen škof. Denarne zadeve. Sinovi, da bi dobili službo pri katol. gospodarjih.

28. **Ss. ap. Simon in Juda.** Katol. misijoni. Mašniki in obhajanci. Goreči duhovni za dobre srenje.

29. **S. Evzeblja.** Katol. učiteljske družbe. Svojec na tujeta. Vse posebej priporočene časne zadeve.

30. **S. Alfonz Rodrigec.** Posvečevanje pri ročnem delu. Rešenje delavskega vprašanja. Bratje lajiki in sestre lajike v redovniških stanovih.

31. **S. Volbenk.** Regensburg in severno Češko. Odvernjenje hudih pohujšanj (zlasti v Lj.). Vse poslani in ne še uslišane zadeve. Udje molitvenega apostoljstva in bratovščine Jezusovega Serca, ki so v oktobru ali bojo umerli v novembru.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev

varhov in vsih naših patronov. Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Bolan za zdravje na priprošnje N. lj. Gospé. — Za vgodno vreme. — Nekdo v velikih stiskah prosi vse družbenike molitve za vso družino, zdipljejev, „memento“ itd.

Zahvale.

V nevarni bolezni zatekla sem se z vsem zaupanjem k Mariji, Zdravju, bolnikov, k sv. Jožefu in tudi k dušam v vical, ter obljubila uslišanje v Danici razglasiti.

Uslišana sem bila, bolezen zgrubila je hitro svojo viharno silo, čudno naglo jelo se mi je boljšati in nevarnost je zginila. Z vselem spoštovanjem obljubo in vašim vse betežne, naj zaupljivo se k Naši ljubi Gospéj presv. Sera v pomoč obračajo.

V Škofji Loki, 16. oktobra 1891.

Emilija Lapajne.

Z Goreniskega. Večkrat že sem se v hudih dušnih in telesnih potrebah, priporočevala presv. Družini, sv. Ant., sv. Frančišku, sv. Ajoziju in drugim pomočnikom, in ne zastoj. Posebno pa sem bila enkrat z vso družino v velikih zadregah, rekla bi, čudovito rešena. Dvoje živinčet namreč, ktere smo imeli že prav za zgrubljene, je ozdravelo; tako sem bila večkrat uslišana. Večna hvala Gospod Bogu in Njegovim svetnikom! Obljubila sem naznani, kar zdaj hvaležno spoštujem. Ob enem pa, se tudi priporočam v pomočno molitev z vso svojo družino in čast. bralcem „Zg. Danice.“

A. P.

V bolezni svojega sina zatekla sem se k Bogu, Materi B., sv. Jožefu in sv. Antonu za pomoč, dosegla sem jo, zato izrekam presereno zahvalo.

Pohovgradec, 10. vinotoka 1892.

F. B.

Listek za raznoterosti.

V bogoslovji je č. g. dr. Jan. Krek pričel razlagati „tomistiško“ filozofijo Bog daj srečo.

Koledar Katol. tiskovnega društva za l. 1893 — vsestransko močno raben in praktičen — prav živo priporočen!

Rimski Katolik, 4. tečaj, V. zvezek, od dr. Ant. Mahničca, je ravnokar prišel na svetlo. Kupi in beri!

Der Rosenkranz von dr. Philip Hammer, II. Bd. Izverstna knjiga za pridigarje in katehete. Cena ji je 2 gld. 16 kr.

Spisov o „liberalizmu“, prosimo, ne pregledati, ker ta potuhnjeni sovražnik povsod riže zoper papeža, škote, duhovne, sv. Cerkev.

Kovanje novega niklovega denarja v večji količini prične se prihodnji teden. Nekateri komadi na poskušnjo so jako dobro izveršeni. Zlati denar prično kovati konci oktobra in sreberne novce še letos. Kovanje novega bronastega denarja prične se nekoliko pozneje.

O priliki 18. oktobra. Vse preblage vošilce, vse tako velikoserčne dobrotnike naše šolske mladine predobrotljivi Bog z naj večimi nebeškimi in zemeljskimi dobrotami milostno obdaruj.

Vr.

Več tehtnih spisov, ki so za zdaj prepozno došli, precej prihodnjič.

Križajte jih, križajte jih!

Koga? Tiste, ki so na katoliški shod prišli. A bralci in prijatelji „Zgod. Danice“ se tega hrupa ustrašili ne bodete. Za velikim petkom pride vsako leto velika nedelja. Neki govornik je na katoliškem shodu priporočal, da vzlasti molimo na čast sv. Mohoru in Fortunatu, da se ohrani živa vera med Slovenci. Prav res je to potreba. Za zdaj ne kaže družega, kakor da prosimo za razsvitljenje slepcem.

O turkih je med Slovenci povedka, da je turčin kristjanu vrat prerezoval, zraven pa ga tolažil: „Nič boli, nič boli!“ Liberaluh pa mladim in starim vero spodkopuje, zraven pa kliče: „Nič boli, nič boli: za vero nič nevarno ni!“

Duhovske spremembe.

Duhovske spremembe v lavantinski škofiji. Č. g. Jos. Jurčič, župnik pri sv. Lenartu, je postal dekan; čast. g. A. Zdolšek, kapelan v Šmartinu na Paki, pa župnik pri sv. Štefanu tik Žusma; čast. gosp. Jak. Marinčič gre z Marenberga kot provizor v Muto; č. g. Al. Vojsk je imenovan provizorjem pri sv. Barbari v Halozah. — Prestavljeni so čč. gg. kapelani: Jan. Pajtler iz Svetinj v Ljutomer; Fr. Kocbek od sv. Štefana k sv. Barbari v Halozah; Fr. Hurt iz Podsrede v Stari Terg; Fr. Mandeliček od sv. Petra pod sv. Gorami v Podsredo.

Dobrotni darovi.

Za dijaško nizo: V. č. g. žup. Jož. Kerčon 3 gld. — Č. g. žup. Jern. Babnik 5 gld. — Iz Žuženberga 10 gld. — Dobrotne sestre 1 gld. — Preč. g. J. S. 5 gld. — P. n. g. kan. M. Leben 10 gld. — Č. g. žup. Anton Hočevnar 2 gld. — Blag. g. F. Stajner, e. kr. notar v Metliki 15 gld. — Č. gosp. žup. Franc Schweiger 10 gld. — Iz Idrije N—ni 1 gld. — Čast. gosp. kapl. Iv. J. Bram 1 gld. 50 kr. — Dober prijatelj 2 gld. — Preč. g. profesor dr. Jožef Dolenc 5 gld. — „Nekdo“ 2 gld. — Č. g. kat. Janez Smrekar 2 gld. — Preč. g. prof. dr. J. Lesar 1 vel. tolar. — Preč. g. dekan Tom. Kajdiž 5 gld. — Neim. star prijatelj 20 gld. — Č. g. kapl. Jan. Oblak 4 gld. — „Sreča naj ti bode mila, ogibaj se Te vsaka sila!“ 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Po preč. g. kan. J. Rozmanu 10 gld.

Za afr. misijon: M. J. 5 gld. za Ugando.

Za najpotrebniši misijone: Iz Žuženberga 8 gld.

Za sv. Očeta: Iz Žuženberga 32 gld.

Za Marijanišče: V. č. župn. Simon Žužek 5 gld. — V. č. žup. J. Jarc 5 gld. — Č. g. kapl. Fr. Mekinec 2 gld.

Za ustanovitev stalne in večji rezidence čč. jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorja“: G. Majdičeva 50 gld.